

Kdaj pa je otrok pripravljen oz. zrel za vstop v šolo?

Na zrelost otroka vplivajo naslednji dejavniki: vzgojne metode, okolje, tempo otrokovega telesnega in duševnega razvoja. Ti dejavniki lahko pospešujejo ali zavirajo otrokov razvoj in pripravljenost oz. zrelost otroka za vstop v šolo.

Govorimo o naslednjih treh sestavinah pripravljenosti oz. zrelosti otroka za vstop v šolo:

- telesna zrelost,
- osebna oz. socialno-čustvena zrelost,
- intelektualna zrelost.

Na **telesno zrelost** vplivajo:

- otrokova teža in višina,
- otrokova razvitost čutil (vid, sluh ...),
- otrokova sposobnost pozornosti in koncentracije,
- otrokova razvitost grobe motorike (hoja, tek, plezanje, skakanje ...),
- otrokova razvitost fine motorike (spretnost rok in prstov).

Pri **osebni oz. socialno-čustveni zrelosti** moramo biti odrasli pozorni predvsem na to:

- kako otrok sprejema ločitev od staršev in od doma,
- kako sprejema, se vključujev novo okolje in nove situacije,

- kakšen ima odnos do sovrstnikov,
- kakšno ima vlogo v skupini sovrstnikov,
- kako izraža radovednost, zanimanje za svet okoli sebe, željo po znanju,
- kakšna je njegova pripravljenost na sodelovanje,
- kako se loteva in kako rešuje zaupane naloge,
- kako je samoiniciativen pri nalogah,
- kako reagira na uspeh in neuspeh,
- kakšno ima zaupanje vase,
- kako je samostojen pri skrbi zase in za svoje potrebe ...

Najpogostejši vzrok otrokovih začetnih težav v šoli je ravno njegova osebna oz. socialno-čustvena nezrelost.

Otrok je **intelektualno zrel**, če obvlada naslednje:

- zna povedati osnovne podatke o sebi (ime in priimek, koliko je star, kje je doma ...),
- zna izraziti svoje potrebe, želje, misli,
- se zanima za svet okoli sebe in je radoveden,
- smiselno odgovarja na zastavljena vprašanja,
- pozna osnovna vljudnostna pravila (pozdraviti, se zahvaliti,...)
- razume in sledi predlogom odrasle osebe,
- ima primerno razvite govorno-jezikovne spretnosti (govor, besedni zaklad,...),

- ima primerno razvite grafomotorične spretnosti (pravilna drža pisala, prerisuje preproste like in vzorce, barva do črte, riše prepoznavne risbe (npr. človeka, hišo, drevo ...),
- lista knjige in zvezke v pravi smeri in ne izpušča strani,
- sledi zgodbi in odgovori na preprosta vprašanja o vsebini le-te,
- obnovi kratko zgodbo,
- pripoveduje zgodbo ob risbah,
- razvršča predmete in simbole po več lastnostih (velikosti, barvi in obliki ...),
- se orientira na sebi in v prostoru (razume pojme gor, dol, levo, desno, spodaj, zgoraj, naprej, nazaj, spredaj, zadaj, pod, nad, v),
- se orientira v času (razume časovne pojme prej - pozneje, včeraj, danes, jutri, zjutraj, zvečer ...),
- razlikuje osnovne barve in jih zna poimenovati,
- šteje do 10,
- prepozna in piše števke do 5 ...

KAJ LAHKO ZA OTROKOVO ZRELOST NAREDITE STARŠI?

- Otroku omogočimo veliko gibanja na različnih površinah, premagovanja ovir, sodelovanja v skupinskih igrah, oblikovanja (npr. s plastelinom, glino, testom ...), igranja z drobnim materialom, risanja, slikanja, barvanja, trganja, rezanja, lepljenja ...,
- z otrokom se pogovarjajmo, skupaj opazujemo, poslušajmo, pripovedujemo o tem, kaj vidimo, slišimo ... (na)učimo ga opazovati in opaziti, poslušati in slišati ...,
- otroku berimo, se z njim pogovarjajmo o prebranem, otrok naj skuša sam pripovedovati, opisovati,
- navajajmo ga na samostojnost pri oblačenju in obujanju, pri opravljanju potrebe na stranišču, uporabi jedilnega pribora, izpihovanju nosu,
- (na)učimo ga (po)skrbeti za svoje stvari (oblačila, obutev, igrače ...),
- vključujemo ga v vsakdanja opravila (pospravljanje, pripravljane obrokov, nakupovanje ...), v vse to lahko vključimo štetje, na prehodu usmerjajmo njegovo slušno pozornost,
- za socialno-čustveno področje otroka preko družabnih iger učimo upoštevanja pravil, soočenja s porazom, čakanja na vrsto, pogovarjajmo se o čustvih, ubesedimo doživljanje otroka.

Otroka ne silimo k učenju, spodbujajmo in razvijajmo pa njegov interes za učenje ter mu omogočimo čim več učenja skozi igro.

Za otroka je najpomembnejše to, da so naša pričakovanja in zahteve usklajene z njegovimi razvojnimi značilnostmi, da se spodbuja njegovo radovednost, željo po raziskovanju in da je otrok čim bolj sam aktiven.

Če starši razmišljate o odložitvi začetka šolanja za 1 leto ali pa se sprašujete, če bo vaš otrok zmožni slediti rutini in obveznostim osnovnošolskega programa 1. razreda, se o tem pogovorite s strokovnima delavkama oddelka vrtca, ki otroka dobro poznata in/ali se o tem posvetujte s svetovalno delavko vrtca.

Pripravila Tina Gregurec, svetovalna delavka

Povzeto po: <https://zastarse.si/otroci/sola/je-moj-otrok-zrel-za-solo-kako-ga-pripraviti-nanjo/>;
<https://www.zd-celje.si/media/2123/zlozenka-zadnje-letno-v-vrtcu.pdf>

PRIPRAVLJENOST OZ. ZRELOST OTROKA ZA VSTOP V ŠOLO

Spoštovani starši.

Predšolsko obdobje, ki velja za eno najlepših v življenju posameznika, hkrati pa čas hitrega razvoja in rasti, ko se nam zdi, da otroci vsak dan znajo in zmorejo več, se počasi poslavlja. Vaš otrok bo v letu 2025 dopolnil 6 let in s tem bo postal šoloobveznik.

Vpis otrok v javno osnovno šolo ureja **Zakon o osnovni šoli**. Vpis poteka v mesecu **februarju** za naslednje šolsko leto. V kolikor pa otrok na šolo še ni pripravljen, se mu lahko začetek šolanja odloži za leto. Predlog za odložitev začetka šolanja lahko podate starši ali zdravstvena služba. Po podanem predlogu se izvede preverjanje oz. **ugotavljanje pripravljenosti otroka za vstop v šolo**.

Kljub odločitvi, da boste podali predlog za odložitev začetka šolanja za eno leto, pa se morate starši odzvati vabilu na vpis v 1. razred osnovne šole in otroka vpisati. Na vpisu izpolnite in oddate potrebno dokumentacijo. Najmanj tri mesece pred začetkom pouka šola izda staršem otrok, vpisanih v 1. razred, **potrdilo o šolanju oz. odločbo o odložitvi začetka šolanja za eno leto**.